

Hieronder staan een aantal variabelen toegelicht die in dit dossier voor zullen komen. Gedurende de komende maanden kunnen er variabelen worden toegevoegd of verwijderd.

Reactief/proactief

Is de boodschap proactief of reactief ten op zichte van de vraag naar informatie uit de samenleving?

Boegbeelden

Wie is er als boegbeeld van de organisatie ingezet om de boodschap over te brengen?

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Feitelijk/advies

Is er sprake van een feitelijk bericht of brengt RIVM een advies uit?

Tone of voice

Welke toon wordt er gebruikt om de kernboodschappen over te brengen?

Probleem-stellend

Gebruikt ter agendering van een probleem

Probleem-oplossend

Communicatie om een probleem op te lossen of te verklaren

Informatief

Communicatie over cijfers, feiten, casusdefinities, beschrijvingen

Adviserend

Advies en onderbouwing; bevat handelingsperspectief

Frame

Welke frames worden er gebruikt?

Rationeel

Inhoud is feitelijk, informatief, gebaseerd op cijfers

Emotioneel

Spreekt aan op waarde en affectie

Volksgezondheid

Duiding van en spreekt aan op de volksgezondheid

Verklaren van sociaal gedrag, beroep doen op bepaald gedrag, geruststellen van zorgen

Sociaal

Thema's

Hieronder volgen de belangrijkste thema's waarop de kernboodschappen worden gecodeerd voor analyse.

1,5 m

algemeen

basisregels

bco

casusdefinitie

entry-screening

evenementen

exitstrategie

horeca

huisartsen

ic

Hieronder staan een aantal variabelen toegelicht die in dit dossier voor zullen komen. Gedurende de komende maanden kunnen er variabelen worden toegevoegd of verwijderd.

import

kinderen

lockdown

meldingsplicht

musea

nertsen

onderwijs

ouderen

ov

pbm

sauna

scholen

sporten

testbeleid

thuisisolatie

triage

vervoer

WHO

ziekenhuizen

zorginstellingen

Technische briefings en persco's

Website RIVM

Social media

RTV, Kranten, web publicaties

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's	Kernboodschap / Advies
1-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>	Er zijn 3.597 nieuwe personen gemeld die positief getest zijn op COVID-19. Dit is bijna hetzelfde aantal nieuwe meldingen van vorige week (3.588 meldingen). Er zijn in de afgelopen week 57 patiënten door de GGD'en gemeld die voor COVID-19 in het ziekenhuis zijn opgenomen (geweest). Dat zijn er 27 minder dan vorige week. Deze week zijn 24 laboratorium-bevestigde COVID-19 patiënten als overleden gemeld, 8 minder dan in de week er voor. In bijna alle leeftijdsgroepen is deze stabilisatie te zien.
					<i>algemeen</i>	In de afgelopen week hebben ruim 163.000 mensen zich laten testen in de GGD teststraten, ruim 23.000 mensen meer dan de week daarvoor. Het percentage positieve testen op landelijk niveau is deze week afgenomen van 2,5% in de voorgaande week naar 2,2%, deze week. Het reproductiegetal ligt rond de 1.
					<i>testbeleid</i>	Tussen 24 tot en met 30 augustus lag het aantal personen dat zich heeft laten testen bij de testlocaties van de GGD'en op 163.572*, een toename van ruim 23.000 geteste personen vergeleken met de week daarvoor. Van de mensen die zich afgelopen week hebben laten testen en waarvan de testuitslag inmiddels bekend is, heeft 2,2% een positieve uitslag.
					<i>testbeleid</i>	In de week van 17 augustus was dit 2,5%. In vier van de 25 GGD regio's (Brabant-Zuidoost, Haaglanden, Utrecht en Gelderland-Midden) is het percentage positieve testen licht gestegen ten opzichte van vorige week. In de andere regio's is het percentage positieve testen gedaald of gelijk gebleven. Het percentage positief was het hoogst (3,8-4,5%) in de GGD regio's Rotterdam-Rijnmond, Amsterdam en Haaglanden.
					<i>ziekenhuizen</i>	Sinds de tweede helft van juli steeg het aantal meldingen van ziekenhuisopnames op basis van de GGD meldingen voor COVID-19. Zie figuur 1b. In de afgelopen week van 26 augustus tot en met 1 september zijn 57 mensen bij de GGD'en gemeld die vanwege COVID-19 opgenomen zijn in het ziekenhuis, ten opzichte van 84 in de week daarvoor. Deze patiënten zijn niet allemaal in de afgelopen week opgenomen in het ziekenhuis.
					<i>ziekenhuizen</i>	Ook in de registratie van Stichting NICE over het aantal nieuwe bewezen COVID-19 patiënten op de verpleegafdelingen is een toename te zien vanaf de tweede helft van juli. In de afgelopen week van 26 augustus tot en met 1 september zijn door Stichting NICE, 65 nieuwe opnames voor COVID-19 geregistreerd op de verpleegafdelingen in ziekenhuizen. De week daarvoor waren dat 111 nieuwe opnames van COVID-19 patiënten op de verpleegafdeling.

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's	Kernboodschap / Advies
					<i>ic</i>	Op de Intensive Care-afdelingen meldt Stichting NICE, 11 nieuwe opnames in vergelijking met 28 IC intensive care -opnames in de week daarvoor.
					<i>algemeen</i>	In de afgelopen week zijn 24 overleden COVID-19 patiënten gemeld. Dat is een daling van 8 overlijdens in vergelijking met de week daarvoor. Deze gemelde patiënten zijn niet allemaal in de afgelopen week overleden.
					<i>algemeen</i>	Het reproductiegetal is gelijk gebleven aan dat van vorige week. Het getal laat zien hoeveel andere mensen één persoon met het nieuwe coronavirus gemiddeld besmet. Het reproductiegetal is 1. Dit betekent dat 100 mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus samen leiden tot 100 andere mensen die besmet worden. Het betrouwbaarheidsinterval ligt tussen 0,91 en 1,08.
					<i>algemeen</i>	Er zijn op dit moment 453 actieve COVID-19 clusters bekend. Een besmettingscluster is drie of meer aan elkaar gerelateerde besmettingen. Dit is een zelfde aantal clusters van drie of meer aan elkaar gerelateerde besmettingen als vorige week. Ook is de gemiddelde grootte van deze clusters ongeveer gelijk aan de clustergrootte in de week daarvoor met 5,2 personen (range 3 - 48).
					<i>algemeen</i>	De meeste clusters zijn gemeld in de thuisituatie, 148, hetzelfde als de week daarvoor. Met een gemiddelde clustergrootte van 3,9 (range 3 -14 mensen). Daarop volgt de vakantiesituatie en reizen met 74 clusters, daar is de gemiddelde clustergrootte hoger, 6,2 personen (range 3 - 47 personen). Daarna zijn de meeste clusters in verpleeghuizen gemeld, met 59 besmettingsclusters met een clustergrootte van 6,5 (range 3 - 39).
					<i>basisregels</i>	Om verdere verspreiding van het virus te voorkomen is het belangrijk dat mensen zich aan de maatregelen houden. Afstand houden en bij klachten thuisblijven en testen. Handen wassen, niezen en hoesten in de elleboog en het gebruik van papieren zakdoekjes.
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RVMnl/photos/3212700985446541	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>	Sinds vorige week dinsdag gemeld bij het RIVM: 57 mensen opgenomen in het ziekenhuis (totaal: 12.182), 24 mensen overleden (totaal: 6.230), 3.597 mensen positief getest (totaal: 71.129).
	NRC	https://www.nrc.nl/nieuws/2020/09/01/corona-epidemie-verschuift-naar-oosten-van-het-land-a4010493	Krant en Web publicatie	NRC	<i>algemeen</i>	Er is geen sprake van een gigantische uitbraak. We zien een geleidelijke toename door de hele regio (in het Oosten), het is niet in één plaats geconcentreerd. We zien clusters zoals die in het hele land worden gevonden, denk aan familiefeestjes en mensen die terugkomen van vakantie.

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's	Kernboodschap / Advies
2-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Coronavir s	Website	<i>algemeen</i>	Als de riolering goed functioneert kunnen mensen niet in contact komen met ontlasting of met lucht uit de riolering die mogelijk virusdeeltjes bevat. Een goed functionerend riool lekt niet en heeft een ont- en beluchtingssysteem zonder menselijk contact met uittredende lucht. Het ruiken van rioollucht is een aanwijzing dat de ont- en beluchting niet goed op orde is. Ga in dat geval na waar de rioollucht vandaan komt en zorg voor afsluiting, of laat dit doen.
					<i>algemeen</i>	Zorg dat alle aansluitingen op de gebouwriolering in toiletten, keukens en badkamers e.d. zijn voorzien van goed functionerende watersloten (ook wel sifons genoemd). Een laagje slaolie op het water in sifons waar geen of heel weinig water door loopt, voorkomt verdamping van het water in het waterslot.
					<i>algemeen</i>	Spoel door met een gesloten deksel wanneer de toiletbril is voorzien van een deksel om spetters van druppels en aerosolen te voorkomen.
					<i>algemeen</i>	Negeer vieze geur in het toilet, de keuken of badkamer niet. Dit kan duiden op een lekke riolering. Ga de oorzaak na en los het probleem op, of laat dit doen. Een rioleringsbuis waarop niets (meer) is aangesloten, moet worden afgedicht.
	Volkskrant	Aantal positieve testen covid-19 ongeveer even hoog als vorige week	Krant	Volkskrant	<i>algemeen</i>	Deze week zijn er ongeveer evenveel mensen positief getest als de week ervoor. Dit blijkt uit het weekrapport van het RIVM: De laatste weken raken er vooral twintigers besmet. Bij hen zijn de symptomen van corona meestal minder ernstig.
3-sep						
4-sep						
5-sep						
6-sep						

Datum	Bron	Feitelijk /advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/ proactief	Context	Wat niet gedaan?
1-sep	RIVM.nl	Feitelijk		GGD	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Feitelijk /advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/ proactief	Context	Wat niet gedaan?
	Facebook, Twitter	Feitelijk			Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	NRC	Feitelijk			Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek, mensen uit het Oosten van Nederland			

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
7-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
	Coronavirus	<i>algemeen</i>			
Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/3230429837006989	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>	

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
	AD en 4 regionale dagbladen	https://www.ad.nl/woorden/in-woorden-weet-je-tien-minuten-naviger-prikje-of-je-corona-hebt-gehad-rivm-noemt-test-bijzonder-onverstandig~aee400e9/	Krant en Web publicatie	AD	<i>testbeleid</i>
					<i>testbeleid</i>
	Volkskrant	https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/stijgende-besmettingen-vooral-onder-jongeren-en-in-grote-steden~b24696f2/	Krant en Web publicatie	Volkskrant	<i>algemeen</i>
	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>scholen</i>
					<i>testbeleid</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
8-sep					ziekenhuizen
					ziekenhuizen
					algemeen
					basisregels
	Facebook, Twitter, Instagram	https://www.facebook.com/167630069953663/videos/823095578497667	Facebook, Twitter, Instagram	Social Media	algemeen
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/3233686793347960	Facebook, Twitter	Social Media	algemeen
Telegraaf	https://www.telegraaf.nl/nieuws/2058051128/jongeren-moeten-beseffen-dat-ook-zij-het-virus-verspreiden	Krant en Web publicatie	Telegraaf	algemeen	
				algemeen	
	Trouw	https://www.trouw.nl/binnenland/g-een-klachten-toch-testen-een-grote-groep-prettesters-veroorzaakt-tekorten-bij-de-ggd~b83fe887/	Krant en Web publicatie	Trouw	algemeen
		https://www.nd.nl/nieuws/nederland/991333/rivm-jeugd-is-ook-schakel-in-virusoverdracht	Krant en Web publicatie	ND	kinderen
					kinderen

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
9-sep	ND				<i>kinderen</i>
					<i>scholen</i>
	Telegraaf	https://www.telegraaf.nl/nieuws/1676128753/kamer-worste-it-met-geel-oranje-reisadviezen	Krant en Web publicatie	Telegraaf	<i>algemeen</i>
Leeuwarder Courant	Groei besmettingen; ic nog stil.	Krant	Leeuwarder Courant	<i>kinderen</i>	
10-sep					
11-sep					
12-sep	AD en 12 regionale dagbladen	Oplaaierend virus vraagt om nieuwe ingrepen	Krant	AD	<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
13-sep					

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk /advies	Boegbeeld	Externe partners
7-sep	RIVM.nl	<p>Sinds de recente opleving van het nieuwe coronavirus, ervaren meer mensen het virus als bedreigend. Tegelijk is het draagvlak voor de maatregelen toegenomen en houden mensen zich beter aan de gedragsadviezen.</p> <p>Het meest opvallend is de toename in testen: 32% van de mensen met klachten die op een COVID-19 besmetting kunnen wijzen, laat zich testen. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van juli. Wel gaan veel mensen met klachten nog naar buiten. Dat blijkt uit de zesde ronde van het gedragsonderzoek van het RIVM en de GGD'en, afgenomen tussen 19 en 23 augustus.</p> <p>Van de onderzoeksdelenemers meldt 26% dat zij in de achterliggende 6 weken klachten hebben ervaren die kunnen passen bij COVID-19. Ruim de helft (54%) denkt dat dit komt door een onderliggende aandoening, zoals astma of allergie. Toch liet 21% van deze mensen zich voor de zekerheid testen. Van de mensen met nieuwe klachten, geeft ze lfs 45% aan zich in de afgelopen 6 weken getest te hebben. 85% van de mensen zegt zich binnen 4 dagen na het begin van de klachten getest te hebben en 59% zelfs binnen 2 dagen.</p> <p>Mensen met klachten (of ze deze nu toeschrijven aan een onderliggende aandoening of niet) gaan echter onverminderd vaak naar buiten: 90% doet boodschappen, 43% gaat naar het werk, 64% bezoekt familie of vrienden, en 41% gaat naar de horeca. Ondanks dat mensen zich uitspreken voor thuisblijven bij klachten (84% steunt dit beleid), lijkt het dat veel mensen zich daar niet aan houden.</p> <p>Natuurlijk valt er over dit onderzoek nog veel meer te vertellen. Kijk daarvoor op de onderzoekspagina. Met gegevens over het toegenomen draagvlak voor de coronamaatregelen, hoe waarschijnlijk men een tweede golf acht, het welzijn van de respondenten, de verwachtingen over de app Coronamelder en meer.</p> <p>Om beter te begrijpen hoe mensen denken over de coronamaatregelen, wat hun drijfveren zijn om zich hieraan te houden en wat de impact op mensen is, voeren het RIVM, GGD en GHOR samen een groot onderzoek uit. Het onderzoek gaat over het gedrag van mensen, wat ze vinden van de gedragsmaatregelen van de overheid en hoe het fysiek, mentaal en sociaal met ze gaat in dit coronatijdperk. Bovenstaande resultaten zijn afkomstig uit de zesde meting onder ruim 60.000 mensen in de periode van 19 t/m 23 augustus 2020, en vergeleken met resultaten uit de eerdere metingen. Deze inzichten helpen de overheid om burgers beter te kunnen ondersteunen en informeren.</p> <p>Als je op zoek bent naar hulp of informatie hoe je met de emotionele belasting om kunt gaan, dan is het niet altijd duidelijk bij wie of waar je terecht kunt. Daarom is er nu één digitaal Informatie- en Verwijscentrum gericht op het bevorderen van de mentale gezondheid: Steunpunt Coronazorgen.</p>	Feitelijk		GGD
	Facebook, Twitter	<p>Sinds de recente opleving van het nieuwe coronavirus, ervaren meer mensen het virus als bedreigend. Tegelijk is het draagvlak voor de maatregelen toegenomen en houden mensen zich beter aan de gedragsadviezen. Het meest opvallend is de toename in testen: 32% van de mensen met klachten die op een COVID-19 besmetting kunnen wijzen, laat zich testen. Dat is bijna een verdubbeling ten opzichte van juli. Wel gaan veel mensen met klachten nog naar buiten. Dat blijkt uit de zesde ronde van het gedragsonderzoek van het RIVM en de GGD'en, afgenomen tussen 19 en 23 augustus.</p>	Feitelijk		

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk /advies	Boegbeeld	Externe partners
	AD en 4 regionale dagbladen	Het RIVM laat weten de test bijzonder onverstandig te vinden. We hebben een heleboel sneltests onderzocht en over het algemeen zijn die onbetrouwbaar. Hierdoor is de kans aanwezig dat je denkt dat je al corona hebt gehad en dat niet zo is of andersom. Een tweede reden waarom het RIVM de sneltest geen goed idee vindt, is dat deze niet begeleid wordt door een arts. Mensen gaan zelf de uitslag invullen door bijvoorbeeld te denken dat ze zich vrijer kunnen gedragen omdat ze al corona hebben gehad.	Advies		
	Volkskrant	Op dit moment hebben wij nog geen plannen om op de 'dagkoersen' te reageren. In de wekelijkse update op dinsdag zullen we aan de hand van verschillende bronnen de toename van het aantal besmettingen duiden.	Feitelijk		
	RIVM.nl	Afgelopen week zijn er 5.427 nieuwe personen gemeld die positief getest zijn op COVID-19. Dat zijn 1.830 meldingen meer dan het aantal meldingen van vorige week. Er zijn in de afgelopen week 43 patiënten door de GGD'en gemeld die voor COVID-19 in het ziekenhuis zijn opgenomen (geweest). Dat zijn er 14 minder dan vorige week. Deze week zijn 17 laboratorium-bevestigde COVID-19 patiënten als overleden gemeld, 7 minder dan in de week er voor. In de afgelopen week hebben ruim 180.182 mensen zich laten testen in de GGD teststraten, vorige week waren dit nog 163.572 mensen. Het percentage positieve testen op landelijk niveau is deze week toegenomen van 2,2% in de voorgaande week naar 2,8%, deze week. Het reproductiegetal is gestegen en ligt op 1,17. Dat betekent dat 100 mensen die besmet zijn samen 117 anderen besmetten. Daarmee is het aantal nieuw gemelde personen met een positieve testuitslag veel hoger dan de week hiervoor (3.597 personen). In het hele land nam het aantal positief geteste mensen toe. De grootste stijging was te zien in Zuid-Holland en Noord-Holland. In alle leeftijdscategorieën is een stijging zichtbaar. Verdeeld naar leeftijd, zien we de grootste stijging in de leeftijdscategorie 20-24 jaar. De meeste mensen zijn thuis besmet geraakt. Behalve de thuissituatie worden ook familie, kennissen en vakanties veel genoemd als setting van besmetting (zie epidemiologisch rapport). In het hele land zijn de scholen weer open. Er is geen significante stijging te zien van het aantal patiënten die gerelateerd is aan de verspreiding op scholen. Bij de enkele bekende clusters op scholen, hebben vooral volwassenen andere volwassenen besmet. Tussen 31 augustus tot en met 7 september lieten 180.182 personen zich testen bij een testlocatie van de GGD'en. In de week hiervoor lieten zich 163.572 personen testen. Van de mensen die zich afgelopen week lieten testen en waarvan de testuitslag bekend is, heeft 2,8% een positieve uitslag. In de week hiervoor was dit 2,2%. Het percentage was het hoogst in Zuid-Holland en dan vooral de GGD regio Haaglanden (7,4%).	Feitelijk		GGD

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk /advies	Boegbeeld	Externe partners
8-sep		Van 2 tot en met 8 september zijn 43 mensen bij de GGD'en gemeld die voor COVID-19 opgenomen zijn in het ziekenhuis. In de week hiervoor waren dit 57 patiënten. Stichting NICE meldde afgelopen week 89 nieuwe opnames voor COVID-19 op de verpleegafdelingen in ziekenhuizen. De week daarvoor waren dat 65 nieuwe opnames van COVID-19-patiënten op de verpleegafdeling. Op de intensive-careafdelingen meldt Stichting NICE 19 nieuwe opnames. De week ervoor waren dit er 11. In de afgelopen week werden 17 overleden COVID-19-patiënten gemeld. Dit is 7 minder dan de week hiervoor. Deze gemelde patiënten zijn niet allemaal in de afgelopen week overleden. Vergelijken met vorige week is het reproductiegetal gestegen van 1,00 naar 1,17 (met een betrouwbaarheidsinterval van 1,08 tot 1,27. Het getal laat zien hoeveel andere mensen één persoon met het nieuwe coronavirus gemiddeld besmet. Dit betekent dat 100 mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus samen leiden tot 117 andere mensen die besmet worden. Om verdere verspreiding van het virus te voorkomen is het belangrijk dat iedereen zich aan de maatregelen houdt. Houd afstand, blijf bij klachten thuis en laat je testen. Was je handen in ieder geval als je thuiskomt, na een toiletbezoek en als je gaat koken. Nies en hoest in je elleboog.			
	Facebook, Twitter, Instagram	Hoe komt een reisadvies tot stand? Het Ministerie van Buitenlandse Zaken bepaalt het reisadvies. Het RIVM adviseert over het coronavirus in andere landen. Hierbij kijken we naar het aantal nieuwe besmettingen, aantal afgenomen tests, regionale uitbraken etc.	Feitelijk		Min BuZa
	Facebook, Twitter	Sinds vorige week dinsdag gemeld bij het RIVM: 43 mensen opgenomen in het ziekenhuis (totaal: 12.225), 17 mensen overleden (totaal: 6.244), 5.427 mensen positief getest (totaal: 76.548).	Feitelijk		
	Telegraaf	Jongeren worden zelf meestal niet heel ernstig ziek van het coronavirus, maar ze moeten wel beseffen dat ook zij het virus verder kunnen verspreiden, waarschuwt 5.1.2e van het RIVM. „Het zou heel jammer zijn als de aandacht verslapt. Als het virus maar lang genoeg rondgaat onder jongeren, sijpelt het vanzelf door naar ouderen en kwetsbare groepen”. Jongeren, die nu oververtegenwoordigd zijn in de cijfers, hebben niet vaak behandeling in het ziekenhuis nodig als ze Covid-19 oplopen. „Maar ze zijn wel degelijk een schakel in de transmissie van het virus”.	Advies	5.1.2e 5.1.2e	
Trouw		RIVM denkt niet dat e prognose van 24.000 mensen met klachten die langs de teststraat zouden komen, klopt. Het gaat niet alleen om verkoudheidsklachten. Mensen komen ook langs met andere klachten, zoals koorts en keelpijn.	Advies		
		Jongeren worden zelf meestal niet heel ernstig ziek van het coronavirus, maar ze moeten wel beseffen dat ook zij het virus verder kunnen verspreiden, waarschuwt 5.1.2e van het RIVM. Het zou heel jammer zijn als de aandacht verslapt. Als het virus maar lang genoeg rondgaat onder jongeren, sijpelt het vanzelf door naar ouderen en kwetsbare groepen.	Advies	5.1.2e 5.1.2e	

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk /advies	Boegbeeld	Externe partners
9-sep	ND	Het RIVM houdt komende weken het aantal ziekenhuisopnames scherp in de gaten. Dat is al iets toegenomen, maar blijft vooraansnog relatief laag. Jongeren, die nu oververtegenwoordigd zijn in de cijfers, hebben niet vaak behandeling in het ziekenhuis nodig als ze COVID-19 oplopen. Maar ze zijn wel degelijk een schakel in de transmissie van het virus.			
		Er is geen significante stijging te zien van het aantal patiënten dat gerelateerd is aan de verspreiding op scholen. Bij de enkele bekende clusters op scholen, hebben vooral volwassenen andere volwassenen besmet.			
	Telegraaf	Op de eilanden zelf wordt niet of nauwelijks getest. Eilanders laten zich overwegend testen op het vasteland, waarna vastgestelde besmettingen ook worden geregistreerd alsof ze zich op het vasteland bevinden. Met andere woorden: op de eilanden zijn aanmerkelijk meer coronagevallen dan gemeten.	Feitelijk		
	Leeuwarder Courant	Twintigers zijn ook gewoon een schakel in contacten met hun ouders en grootouders. Als je het laat rondwaren, houd je dit virus niet onder controle.	Advies		
10-sep					
11-sep					
12-sep	AD en 12 regionale dagbladen	Als het aantal nieuwe besmettingen in en rond grote steden zo hard blijft stijgen, zijn nieuwe maatregelen nodig. Een avondklok voor studentensociëteiten en horeca en beperking van het aantal sociale contacten kunnen effect hebben.	Advies	5.1.2e 5.1.2e	
		Vooral de steden en omliggende dorpen in de Randstad kleuren donkerrood op de coronakaart, met aantallen die flink hoger zijn dan de zogeheten signaalwaarden op het dashboard, de 'rode alarm lamp' die aangeeft dat actie nodig is. „We willen het aantal besmettingen zo laag mogelijk houden, dan moet je dus wel zorgen dat het niet uit de hand loopt“. „Er zijn diverse clusters rond studenten: zij beginnen weer met hun studiejaar, bouwen veel contacten op. Maar dat kan nu even niet.			
		Het is aan 'de steden en regio's' om in overleg met het ministerie te besluiten over nieuwe restricties, maar Van Dissel zegt: „Studentensociëteiten en horeca 's avonds laat dicht, beperking van het aantal sociale contacten: zulke maatregelen hebben dan effect.“			
		Hoewel de aantallen zorgwekkend snel stijgen, is een landelijke lockdown ver weg.			
13-sep					

Datum	Bron	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief /proacti	Context	Wat niet gedaan?
7-sep	RIVM.nl	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	Informatief	Sociaal		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief /proacti	Context	Wat niet gedaan?
	AD en 4 regionale dagbladen	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	Volkskrant	Informatief	Rationeel		Algemeen publiek			
	RIVM.nl	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief /proacti	Context	Wat niet gedaan?
8-sep								
	Facebook, Twitter, Instagram	Informatief	Volksgesondheid	Video infographic	Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	Informatief	Volksgesondheid		Algemeen publiek			
	Telegraaf	Informatief	Volksgesondheid		Algemeen publiek en jongeren			
	Trouw	Informatief	Rationeel					
		Informatief	Probleem-stellend		Algemeen publiek en jongeren			

Datum	Bron	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief /proacti	Context	Wat niet gedaan?
9-sep	ND							
	Telegraaf	Informatief	Rationeel		Algemeen publiek			
	Leeuwarder Courant	Informatief	Probleem-stellend		Algemeen publiek en jongeren			
10-sep								
11-sep								
12-sep	AD en 12 regionale dagbladen	Informatief	Probleem-stellend		Algemeen publiek, gemeenten, studentenverenigingen			
13-sep								

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
14-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/3251910348192271	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
15-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>ziekenhuizen</i>
					<i>algemeen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>basisregels</i>
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/32550453978766	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/3255086247874681	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
	AD en 12 regionale dagbladen	https://www.ad.nl/binnenland/veel-meer-besmettingen-ook-onder-zeventigplussers-aantal-ziekenhuisopnames-stijgt~a8707012/	Krant en Web publicatie	AD	<i>algemeen</i>
				<i>kinderen</i>	
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
16-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/3257271010989538	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
17-sep	Instagram	https://www.instagram.com/p/CFPJc8WDFsr/	Instagram	Social Media	<i>algemeen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
	Volkskrant	https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/zorgmedewerkers-willen-hun-versoepelde-quarantaine-regels-van-tafel-hoe-veilig-is-dit-nog~bd86b0d1/	Krant en Web publicatie	Volkskrant	<i>zorginstellingen</i>
	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>pbm</i>
<i>pbm</i>					
<i>pbm</i>					
<i>pbm</i>					
	Twitter	https://twitter.com/rivm/status/1306983499224809484	Twitter	Social Media	<i>pbm</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
18-sep	NRC Handelsblad	https://www.nrc.nl/nieuws/2020/09/18/30000-tests-indicatie-geen-plafond-a4012763	Krant en Web publicatie	NRC Handelsblad	<i>testbeleid</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
	ANP	RIVM: aanpassing richtlijn had duidelijk moeten worden gemeld (2)	Persbericht	ANP	<i>pbm</i>
					<i>zorginstellingen</i>
				<i>pbm</i>	

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
	Volkskrant	Het RIVM trok de richtlijn op 17 augustus stilzwijgend in. Mondmaskers zijn sindsdien 'noodzake lijk', terwijl de overheid in de maanden daarvoor veronderstelde dat het inzetten van beschermingsmiddelen voor personeel in de ouderenzorg niet nodig was. Schaarste speelde bij die overweging destijds inderdaad een rol.	Krant en Web publicatie	Volkskrant	zorginstellingen
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
19-sep	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Coronavirus	Website	<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>basisregels</i>
20-sep					

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
14-sep	RIVM.nl	Let op: in verband met Prinsjesdag wordt de wekelijkse update op dinsdag 15 september om 16:00 gepubliceerd in plaats van 14:00.	Feitelijk			Informatief
	Facebook, Twitter	In verband met Prinsjesdag wordt de wekelijkse update op dinsdag 15 september om 16:00 uur gepubliceerd in plaats van 14:00 uur.	Feitelijk			Informatief
15-sep	RIVM.nl	<p>Afgelopen week zijn er 8.265 nieuwe personen gemeld die positief getest zijn op COVID-19. Er zijn in de afgelopen week 92 patiënten door de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst 'en gemeld die voor COVID-19 in het ziekenhuis zijn opgenomen (geweest). Deze week zijn 14 laboratorium-bevestigde COVID-19 patiënten als overleden gemeld.</p> <p>In de afgelopen week hebben ruim 195.545 mensen zich laten testen in de GGD teststraten, vorige week waren dit nog 180.182 mensen. Het percentage positieve testen op landelijk niveau is deze week toegenomen van 2,8% in de voorgaande week naar 3,9%, deze week. Het reproductiegetal is gestegen en ligt op 1,38. Dat betekent dat 100 mensen die besmet zijn samen 138 anderen besmetten.</p> <p>Afgelopen week meldde GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst 'en 8.265 nieuwe personen die positief testten op COVID-19. Daarmee is er voor de tweede opeenvolgende week een sterke stijging te zien in het aantal meldingen. De week hiervoor testten nog 5.427 personen positief voor het nieuwe coronavirus, in de week daarvoor waren dit 3.597 personen. Net zoals in de afgelopen weken waren de grootste aantallen positief geteste personen in de leeftijdscategorie 20-29 jaar.</p> <p>In de week van 7 tot en met 13 september lieten 195.545 personen zich testen bij een testlocatie van de GGD'en. In de week hiervoor lieten zich 180.182 personen testen. Van de mensen die zich afgelopen week lieten testen en waarvan de testuitslag bekend is, heeft 3,9% een positieve uitslag. In de week hiervoor was dit 2,8%. De percentages waren het hoogst in de GGD-regio's Haaglanden (9,1%), Rotterdam-Rijnmond (8,2%) en Amsterdam (8,2%).</p> <p>Van 9 tot en met 15 september zijn 92 mensen bij de GGD'en gemeld die voor COVID-19 opgenomen zijn in het ziekenhuis. Dit is een toename ten opzichte van de gemelde opnames in de week hiervoor (43 patiënten). Deze stijging is ook zichtbaar in registratie van het aantal nieuwe bewezen COVID-19 verpleegafdeling opnames geregistreerd door NICE (144 in de afgelopen week, ten opzichte van 89 in de week ervoor). Het aantal gemelde opnames op de intensive care steeg naar 27. De week hiervoor lag dit aantal op 19.</p> <p>In de afgelopen week zijn 14 overleden COVID-19-patiënten gemeld. In de week ervoor waren dit 17 mensen.</p>	Feitelijk		GGD	Informatief

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
		<p>Bij 25% van de gemelde personen van afgelopen week is de setting van de waarschijnlijke besmetting bekend. Meer dan de helft van de hen raakte thuis besmet (zie figuur 1). Opvallend is dat het aantal mensen dat waarschijnlijk op het werk en verpleeghuizen besmet is geraakt toeneemt.</p> <p>Het reproductiegetal is verder gestegen van 1,17 naar 1,38 (met een betrouwbaarheidsinterval van 1,29 tot 1,47). Dit betekent dat 100 mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus samen leiden tot 138 andere mensen die besmet worden.</p> <p>Om verdere verspreiding van het virus te voorkomen is het belangrijk dat iedereen zich aan de maatregelen houdt. Houd afstand. Werk vooral thuis. Blijf bij klachten thuis en laat je testen. Was je handen in ieder geval als je thuiskomt, na een toiletbezoek en als je gaat koken. Nies en hoest in je elleboog.</p>				
	Facebook, Twitter	Sinds vorige week dinsdag gemeld bij het RIVM: 92 mensen opgenomen in het ziekenhuis (totaal: 12.315), 14 mensen overleden (totaal: 6.258), 8.265 mensen positief getest (totaal: 84.778).	Feite lijk			Informatief
	Facebook, Twitter	Het aantal en aandeel van positieve tests stijgt. Afgelopen week meldden GGD'en 8.265 nieuwe personen die positief testten op COVID-19. Net zoals in de afgelopen weken waren de grootste aantallen positief geteste personen in de leeftijdscategorie 20-29 jaar.	Feite lijk			Informatief
	AD en 12 regionale dagbladen	<p>De stijgende trend zet door met meer dan duizend nieuwe gevallen per dag. De patronen zijn vergelijkbaar: veel jongeren raken besmet, studenten, twintigers: bij hen gaat het virus met gemak rond. Sommige regio's springen eruit met hoge percentages positieve tests: Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden. Daar zullen maatregelen genomen worden gericht op deze doelgroepen.</p> <p>Dus het is echt belangrijk dat jongeren met klachten thuis blijven, anderen niet besmetten."Dat lukt duidelijk niet altijd". "En er is één cluster rond een hospiteeravond van studenten waar 200 gevallen aan gelinkt worden. Dat is fors." Details van dit cluster kent Timen niet. „Ons gedrag bepaalt een flink deel van het verloop: veel mensen slagen er niet in thuis te blijven bij klachten.”</p>	Feite lijk	5.1.2e		Informatief
		<p>Het RIVM onderzoekt nu samen met de waterschappen door heel Nederland het rioolwater op aanwezigheid van het nieuwe coronavirus. In totaal gaat het om meer dan 300 meetpunten bij rioolwaterzuiveringsinstallaties verspreid over Nederland. Zo wordt het rioolwater van alle ruim 17 miljoen mensen in Nederland onderzocht op coronavirusdeeltjes. De laatste weken neemt de hoeveelheid deeltjes in sommige regio's toe. In andere regio's lijkt dit niet het geval te zijn.</p> <p>De resultaten van het rioolwateronderzoek zijn nu op het vernieuwde coronadashboard van de Rijksoverheid te vinden. Deze gegevens worden wekelijks bijgewerkt. Het rioolwateronderzoek is in korte tijd flink uitgebreid. Van 29 meetpunten in april, naar 80 in juli. En nu worden alle ruim 300 locaties wekelijks onderzocht.</p>				

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
16-sep	RIVM.nl	<p>In augustus was een stijging zichtbaar in het landelijk beeld van het coronavirus in het rioolwater ten opzichte van de periode ervoor. Het gaat om aantallen virusdeeltjes per milliliter rioolwater. Op dit moment zien we verschillen per regio. Op de meeste locaties worden geen coronavirusdeeltjes in rioolwater gezien. Op andere locaties is in de afgelopen weken een stijging te zien zoals in Amsterdam, Almere en Den Haag. In de afgelopen week waren er twee uitschieters te zien in Leiden-Noord en Woerden.</p> <p>Onderzoekers testen eens per week rioolwater dat over 24 uur verzameld is. De testresultaten laten zien hoeveel virusdeeltjes in het rioolwater zitten. Niet bij alle mensen die COVID-19 hebben is het virus aan te tonen in de ontlasting. Sommige mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus hebben meer virusdeeltjes in hun ontlasting dan andere. Het maakt daarbij niet uit of iemand veel, weinig of (nog) geen klachten heeft van een infectie met het nieuwe coronavirus.</p> <p>Per regio en per moment kan de hoeveelheid virusdeeltjes in het rioolwater verschillen. Dat komt omdat het aantal mensen dat het nieuwe coronavirus uitscheidt steeds verschilt. Ook is het rioolwater dat de zuiveringen binnenkomt waarin gemeten wordt niet alleen afkomstig van huishoudens. Het is vaak gemengd met afvalwater van bedrijven. Daarnaast zorgt regenwater voor verdunning van huishoudelijk afvalwater. Het RIVM werkt aan een methode om die verschillen inzichtelijk te maken om zo de meetgegevens uit regio's beter te kunnen vergelijken.</p>	Feitelijk			Informatief
	Facebook, Twitter	Het rioolwateronderzoek is uitgebreid naar meer dan 300 meetpunten. Zo wordt het rioolwater van alle mensen in Nederland onderzocht op coronavirusdeeltjes. De testresultaten laten zien hoeveel virusdeeltjes in het rioolwater zitten. Niet bij alle mensen die COVID-19 hebben is het virus aan te tonen in de ontlasting. Sommige mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus hebben meer virusdeeltjes in hun ontlasting dan andere. De resultaten zijn nu op het vernieuwde coronadashboard te vinden.	Feitelijk			Informatief
17-sep	Instagram	Onze collega Ngoc Hoa werkt deze en volgende week als vrijwilliger samen met een groep medici via @su4su.sr om Suriname te helpen bij de aanpak van COVID-19. Vrijdag vertrok ze vanuit Nederland met gedoneerd materiaal van @minvws, Sarstedt en EWC diagnostics. Intussen heeft ze al overdracht gehad met het vorige team vrijwilligers. Afgelopen weekend was er zelfs een complete lockdown in Suriname, maar medische professionals hebben ontheffing om te reizen naar de laboratoria in de ziekenhuizen. In het laboratorium zijn de analisten hard aan het werk om niet alleen COVID-19-monsters te onderzoeken maar ook ander onderzoek te doen.	Feitelijk			Informatief

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
	Volkskrant	Het RIVM zegt desgevraagd niet van plan te zijn de uitzonderingsrichtlijn voor zorgmedewerkers te schrappen. Het zijn richtlijnen, geen voorschriften. De zorg krijgt zo enige ruimte om te voorkomen dat de continuïteit van de zorg in gevaar komt. Als zorgmedewerkers vervolgens ontevreden zijn met de vertaling ervan in hun praktijk, dan moeten ze bij hun eigen leidinggevenden zijn, daar ligt dan de verantwoordelijkheid.	Feitelijk			Informatief
	RIVM.nl	<p>Het programma Nieuwsuur heeft op zijn website aangegeven dat het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu de uitgangspunten over het gebruik van mondkapjes in de zorg buiten het ziekenhuis stilzwijgend heeft aangepast. Het RIVM heeft op 17 augustus de relevante beroeps- en brancheorganisaties per e-mail geïnformeerd over de aanpassing van de uitgangspunten. In deze e-mail hebben we niet expliciet aangegeven dat de passage over vluchtige contact was verwijderd. Het was beter geweest als we dit duidelijk hadden vermeld.</p> <p>Concreet gaat het om een passage over het gebruik van mondneusmaskers wanneer zorgmedewerkers buiten het ziekenhuis vluchtig contact hebben met een patiënt die (mogelijk) COVID-19 heeft. Het gaat dan bijvoorbeeld om het aangeven van medicijnen of een glas water of iemand even te hulp schieten.</p> <p>De uitgangspunten voor persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM persoonlijke beschermingsmiddelen) buiten het ziekenhuis zijn opgesteld door het RIVM, omdat een specifieke richtlijn voor deze sector ontbrak. Het RIVM heeft op basis van een risico-inschatting adviezen gegeven over het gepast gebruik van PBM in verschillende situaties. Het besmettingsrisico van vluchtig contact werd daarbij als minimaal ingeschat. Het gebruik van een mondneusmasker werd niet geadviseerd.</p> <p>Beroeps- en brancheorganisaties maken de vertaalslag van uitgangspunten naar de praktijk. Daarbij zijn er soms redenen om onderbouwd van bepaalde uitgangspunten af te wijken. In de loop van de tijd bleek dat het advies over vluchtige contacten tot onduidelijkheid en problemen in de praktijk leidde. Ook werden we erop geattendeerd dat vluchtig contact in de richtlijnen voor ziekenhuizen niet werd vermeld als uitzondering op het gebruik van PBM bij patiënten met COVID-19. Daarom heeft het RIVM de uitgangspunten voor het gebruik van PBM buiten het ziekenhuis in augustus aangepast.</p>	Feitelijk			Informatief
	Twitter	Reactie RIVM op berichtgeving @Nieuwsuur over aanpassing uitgangspunten mondkapjes in de zorg buiten het ziekenhuis. Lees meer https://bit.ly/2RAYFRD .	Feitelijk			Informatief

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
18-sep	NRC Handelsblad	Die 30.000 tests komt niet uit de lucht vallen: dat getal is door het RIVM berekend. Het RIVM heeft het zelf over een „schatting”. Dat zit zo: er zijn geen precieze cijfers over het aantal mensen dat met luchtwegklachten rondloopt. Er zijn wel peilstations bij huisartsen, die bijhouden hoeveel mensen zich bij de huisarts melden met een luchtweginfectie. Daarmee is het RIVM gaan rekenen. Op basis van de voorgaande jaren is de seizoensinvloed uitgerekend. Die seizoenstrend is toegepast op de cijfers van begin dit jaar.	Feite lijk	5 1,2e 5 1,2e		Informatief
		Het probleem: het aantal mensen met luchtwegklachten schommelt van jaar tot jaar nogal hard, waardoor de seizoensinvloed moeilijk te bepalen is. „We hebben een gemiddelde genomen van de seizoensinvloeden van afgelopen jaren, maar er was eigenlijk geen enkel jaar dat op dat gemiddelde zat”, zegt Wallinga. Het is daardoor heel moeilijk om te berekenen hoeveel mensen met klachten er zullen zijn. Maar het zegt wel iets over de „orde van grootte”, zegt Wallinga.				
		Het gaat om het aantal mensen met klachten, niet het aantal mensen dat naar de teststraat komt. Wij zijn geen gedragswetenschappers, dat weten wij niet.”				
		Uiteindelijk kwam er het getal van 30.000 uitrollen. „We hebben verschillende scenario’s doorgerekend, dit vonden wij het meest realistisch. Maar we hebben er altijd duidelijk bij gezegd dat het om een orde van grootte gaat”				
	ANP	Het instituut reageert op een onderzoek van Nieuwsuur. In de begindagen van de uitbraak kregen medewerkers in de ouderenzorg te horen dat ze geen mondkapje hoefden te dragen wanneer ze kort bij ouderen in de buurt waren, bijvoorbeeld om snel even iets te pakken of te geven. Het risico dat ze iemand zou zoudens besmetten of zelf het virus zouden oplopen bij "vluchtig contact" was vermoedelijk klein, was de gedachte erachter. Daarnaast speelde mee dat beschermingsmiddelen toen schaars waren	Feite lijk			Informatief
		Volgens het RIVM bleek "in de loop van de tijd dat het advies over vluchtige contacten tot onduidelijkheid en problemen in de praktijk leidde". Daarom besloot het instituut tijdens de zomer om de richtlijnen nog eens tegen het licht te houden. Volgens Nieuwsuur gebeurde dat stilzwijgend, maar dat bestrijdt het RIVM.				
		Het RIVM trok de richtlijn op 17 augustus stilzwijgend in. Mondmaskers zijn sindsdien 'noodzakelijk', terwijl de overheid in de maanden daarvoor veronderstelde dat het inzetten van beschermingsmiddelen voor personeel in de ouderenzorg niet nodig was. Schaarste speelde bij die overweging destijds inderdaad een rol.				

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
	Volkskrant	Hij wijst erop dat de richtlijn, afkomstig uit een passage over bescherming van zorgpersoneel dat buiten het ziekenhuis werkzaam is, er in eerste instantie van uitging dat bij 'vluchtig contact' tussen zorgmedewerker en patiënt zo'n 'klein risico' op besmetting bestond dat bescherming niet noodzakelijk was. Inmiddels staan we heel wat sterker qua kennis en is een aantal richtlijnen onder de loep genomen een aangepast. Als we wisten dat het zoveel onrust zou opleveren, dan hadden we het wel benoemd.	Advies			Informatief
		<p>In de berichtgeving in de media wordt expliciet de relatie gelegd tussen schaarste en (bijstelling van) de uitgangspunten mondneusmaskergebruik buiten het ziekenhuis. Dit klopt niet, hiermee wordt een onjuiste motivatie gesuggereerd voor (de aanpassing van) de uitgangspunten. En komt onterecht de medisch-wetenschappelijk advisering van het RIVM ter discussie.</p> <p>Waar gaat het om? De discussie betreft de inschatting van het risico op besmetting als iemand vluchtig binnen de 1,5 meter treedt van een (vermoedelijke) COVID-19 patiënt, in een setting buiten het ziekenhuis (t.w. verpleeghuizen, wijkverpleging, gehandicaptenzorg en dergelijke). Het gaat nadrukkelijk niet om het algemene gebruik van mondneusmaskers buiten het ziekenhuis.</p> <p>Het RIVM stelt richtlijnen op grond van een medische-wetenschappelijke risico-inschatting volgens bepaalde systematiek. Hierbij wordt het risico op blootstelling aan en overdracht van SARS-CoV-2 beoordeeld op grond van een aantal factoren: kan een situatie überhaupt leiden tot contact met het virus, en zo ja, hoe vaak is sprake van dit contact, wat is de duur van het contact, wat is de intensiteit van het contact (bijv. afstand), worden speciale handelingen verricht aan een patiënt die het risico van overdracht doen toenemen, en hoe beïnvloedt het ziektebeeld van een patiënt de aanwezigheid en hoeveelheid van het virus ('viral load', neus/keel versus betrokkenheid diepere luchtwegen).</p> <p>De epidemiologie leert ons dat gemiddeld genomen het aantal personen dat door een zieke patiënt wordt besmet met SARS-CoV-2 zonder dat er specifieke maatregelen genomen worden om overdracht te voorkomen, 2 tot 2,5 is, het zgn. reproductiegetal. In de praktijk blijkt dat in een situatie waarin men zich bewust is van het in de bevolking rondgaan van het virus, circa 10 tot 15% van huisgenoten van een patiënt, die gemiddeld dagen achtereen zijn blootgesteld aan de index (het eerste bevestigd geval in huishouden), besmet raken.</p>				

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice
19-sep	RIVM.nl	<p>Van de personen die geen huisgenoot zijn maar wel in nauw contact met de index zijn geweest en tenminste 15 m in binnen 1,5 meter van de index zijn gekomen, raakt circa 5% besmet. Van de overige personen die wel in dezelfde ruimte als de index hebben vertoefd, maar niet binnen de 1,5 meter zijn geweest is dit risico veel lager, tenminste minder dan 1%. Dat laatste heeft tot gevolg dat dergelijke contacten niet gevolgd worden in het bron- en contactonderzoek, maar alleen een oproep krijgen oplettend te zijn op klachten.</p> <p>Op grond van de medische risico-inschatting is geoordeeld dat het risico van een vluchtig contact binnen de 1,5 meter (bijv. aanreiken van een glaswater en dergelijke, waarna de 1,5 meter afstand weer in acht genomen wordt) geduid moet worden als een contact met zeer klein risico op besmetting. Voor de duidelijkheid: beschikbaarheid van medische mondneusmaskers (en meer in het algemeen: PBM) heeft geen rol gespeeld bij deze risicobeoordeling en de uitgangspunten.</p> <p>Het gebruik van mondneusmaskers werd in deze setting buiten het ziekenhuis als medisch niet-noodzakelijk beoordeeld. Vervolgens is vastgesteld, in de context van meerdere overwegingen waaronder de toepassing in de praktijk buiten het ziekenhuis en beschikbaarheid van mondneusmaskers (waarbij medisch niet-noodzakelijk gebruik niet gewenst was), dat een mondneusmasker in deze situatie en setting niet nodig was.</p> <p>In de dagelijkse praktijk bleek de richtlijn voor gepast gebruik onduidelijkheid op te leveren in de uitvoering, ook onder verwijzing naar afspraken die in de ziekenhuissector gemaakt werden. In ziekenhuizen werd het gebruik in dergelijke situaties namelijk wel geadviseerd, iets dat overigens te maken heeft met bijkomende factoren die in die setting de medische risicobeoordeling anders doen zijn: opgenomen patiënten krijgen vaak zuurstof toegediend met een hoge flow, of vocht en/of medicijnen verneveld, iets dat additionele risico's oplevert.</p> <p>Deze verschillen tussen de sectoren vergrootten de onduidelijkheid in de uitvoering. Daarom vond een aanpassing plaats van de consequentie die eerder aan de risicobeoordeling was gegeven, met als gevolg dat het advies werd aangepast.</p> <p>Om verdere verspreiding van het virus te voorkomen is het belangrijk dat iedereen zich aan de maatregelen houdt. Houd afstand. Werk vooral thuis. Blijf bij klachten thuis en laat je testen. Was je handen in ieder geval als je thuiskomt, na een toiletbezoek en als je gaat koken. Nies en hoest in je elleboog.</p>	Feitelijk			Informatief
20-sep						

Datum	Bron	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
14-sep	RIVM.nl	Rationeel		Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	Rationeel		Algemeen publiek			
15-sep	RIVM.nl	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
16-sep	RIVM.nl	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
17-sep	Instagram	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
	Volkskrant	Rationeel		Algemeen publiek, zorginstellingen, zorgmedewerkers			
	RIVM.nl	Volksgesondheid		Algemeen publiek			
	Twitter	Volksgesondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
18-sep	NRC Handelsblad	Rationeel		Algemeen publiek			
	ANP	Volksgesondheid		Algemeen publiek, zorginstellingen, zorgmedewerkers			

Datum	Bron	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
19-sep	RIVM.nl	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
20-sep							

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>basisregels</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
	Tweede Kamer	https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2020A04031	Tweede Kamer	Technische Briefing	<i>zorginstellingen</i>
					<i>zorginstellingen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
					<i>zorginstellingen</i>
					<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>kindere n</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>testbeleid</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
					<i>kindere n</i>
					<i>kindere n</i>
					<i>kindere n</i>
					<i>kindere n</i>
					<i>kindere n</i>
					<i>scholen</i>
					<i>basisregels</i>
	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Coronavirus	Website	<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>kindere n</i>
					<i>kindere n</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>ziekenhuizen</i>
	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>zorginstellingen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>algemeen</i>
					<i>basisre gels</i>
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/167630069953653/videos/718658058739756	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RVMnl/photos/3275849465798359	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
23-sep					
24-sep					
25-sep	BN DeStem	Test van de GGD heeft de voorkeur	Krant	BN deStem	<i>testbeleid</i>
26-sep	AD en 2 regionale dagbladen	Corona slaat hard toe: zeven nieuwe coronadoden in Overijssel	Krant	AD	<i>algemeen</i>
	Telegraaf	https://www.telegraaf.nl/nieuws/1332318035/afgelopen-etmaal-38-sterfgevallen-gemeld-door-corona	Krant en Web publicatie	Telegraaf	<i>algemeen</i>
27-sep					

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies
21-sep	Parool en 8 andere (regionale) dagbladen	De scholen volgen met hun protocollen de aanwijzingen van het RIVM, dat stelt dat leerlingen moeten thuisblijven bij (neus)verkoudheid: we hebben de symptomen benoemd waarop mensen moeten letten'. Dat is gebeurd op basis van advies van het OMT.	Advies
	AD en 16 regionale dagbladen	De zomer is mede oorzaak van het lagere aantal patiënten, denken experts. „De luchtvochtigheid is lager en mensen zijn meer buiten" zegt een RIVM-woordvoerder. Daardoor verspreidt het virus zich minder snel. Het RIVM laat weten 'niet actief bezig te zijn met vitamine D in relatie tot Covid-19'.	Feitelijk
		<p>Die piramide is van belang, omdat een groot deel van de personen weinig ziek is of vrijwel geen klachten heeft, waardoor een belangrijk deel van de problematiek zich onder de medische radar afspeelt, tenzij je je daar natuurlijk speciaal op richt. Dat maakt het buitengewoon ingewikkeld en ingrijpend om goeie interventies te verzinnen om uiteindelijk te voorkomen dat de top in de ic- en ziekenhuisopnames te groot wordt.</p> <p>Die zijn natuurlijk vooral gericht op hygiëne. En ik denk ook dat wij communicatie niet voldoende kunnen benadrukken.</p> <p>Met het virus moet je dan een soort dans uitvoeren, zoals dat in dit artikel werd omschreven. Daarbij streef je ernaar om het reproductiegetal onder de 1 te houden, zodat het aantal gevallen niet toeneemt. Maar je kan niet voorkomen dat het daar soms overheen gaat.</p> <p>Het lijkt in eerste instantie paradoxaal: in maart was dat aantal heel erg hoog, evenzo de opnames op de intensive care, maar u ziet dat het huidige aantal laag is, hoewel het wel wat stijgt. Die stijging zal ik straks ook laten zien. Maar ten opzichte van de eerdere golf in maart is er momenteel in de ziekenhuizen en op de ic's minder aan de hand dan tijdens de piek die u toen zag.</p> <p>Ik denk dat de strategie duidelijk is: wij willen het virus zo laag mogelijk krijgen. Wij realiseren ons dat we uitbraakjes nooit honderd procent zullen voorkomen. Je moet dus voorkomen en bestrijden. De groepsimmuniteit is dan het vergezicht, dat waarschijnlijk door een vaccin tot stand moet worden gebracht.</p> <p>Die strategie is omgezet in een aantal praktische en concrete doelen, zoals het beschermen van kwetsbaren, het intact houden van de ziekenhuiszorg, het zicht houden op het virus en inzicht krijgen in de verspreiding.</p> <p>De logica daarachter is dat je het aantal contacten langzaam laat toenemen en het risico van de versoepeling op die manier klein gehouden kan worden. Maar op een gegeven moment heb je natuurlijk bijna alles versoepeld.</p> <p>Die versoepeling was ook mogelijk omdat we hoopten dat iedereen zich hield aan de basisregels die u daarboven ziet staan, zoals het houden van afstand, het vermijden van drukte en het bij klachten in isolatie gaan, dus niet meer naar je werk of naar de horeca en je laten testen.</p> <p>Die soort maatregelen werden essentieel geacht om het laag te houden. U weet dat we vanuit gedragsonderzoek weten dat die maatregelen sterk onder druk staan.</p> <p>Wat we de afgelopen weken zien, is een evidente toename van het aantal bevestigde gevallen, met name in de jongere leeftijdsgroepen. Die toename is zeker niet alleen maar toe te schrijven – misschien voor een klein deel – aan het feit dat er veel meer getest wordt.</p>	

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies
	Tweede Kamer	<p>Omdat we zien dat ondanks het feit dat er veel meer getest wordt, het percentage positieve testen ook oploopt. Daar heeft eigenlijk het beeld van eerst jongeren, maar later het feit dat toch de infecties niet beperkt blijven, maar gaan overlopen in de andere leeftijds-groepen, een belangrijke rol in. Dat is iets wat we in Nederland eigenlijk ook al beginnen te zien. Ik wil ook nog wel even noemen – want dat komt ook nog wel eens terug in de media – dat het virus milder zou zijn. Ik denk dat we daar eigenlijk geen enkele aanwijzing voor hebben, en niet alleen op grond van de sequentiebepalingen van het virus. Er treedt natuurlijk wel degelijk een genetische variatie op.</p> <p>Dus al met al denk ik dat we toch wel een kantelpunt zitten, waarbij het belangrijk is om aanvullende maatregelen te nemen en daarover na te denken. Dat is natuurlijk ook wat afgelopen vrijdag gedaan is, waarbij zich dat met name in de regio's afspeelt. Ik denk dat als één maatregel van belang is, dat toch is communicatie over de basisregels, om duidelijk te maken dat een intrinsieke motivatie om die te blijven uitvoeren van uitermate groot belang wordt geacht om dit virus er weer onder te krijgen. Zonder dat zou je weer een escalatie krijgen tot maatregelen die je gezien de maatschappelijke impact en ook de economische impact, afgeleid, niet zou willen nemen.</p> <p>De vraag is alleen of die aerosols op kortere afstand zijn of dat er zogenaamde aerogene verspreiding is. Dan gaan er hele kleine druppels in de lucht hangen en dan gaat die infectie op veel grotere afstand spelen.</p> <p>We hebben het in ieder geval niet teruggezien bij het tot staan brengen en vervolgens terugbrengen van de infecties in maart. Tweede punt is: als we daarvan uitgaan, dan zegt u impliciet ook dat de hele horeca bijvoorbeeld dicht zou moeten. Ik weet niet of dat uw bedoeling is.</p> <p>Als er sprake is van aerogene verspreiding, dan is ventilatie sec niet voldoende, dan moeten we patiënten in strikte isolatie in ziekenhuizen opnemen. Dat hebben we ook niet gedaan tijdens deze hele uitbraak. Als dat een rol had gespeeld, hadden we in ziekenhuizen een geweldige verspreiding gezien die we niet gezien hebben.</p> <p>Ik wil wel benadrukken dat wij over ventilatie een heleboel hebben gezegd, dat kunt u ook terugvinden op de website. We hebben ook een heleboel geïnitieerd bij sportscholen en op scholen zelf. Er is niemand in het OMT die ventilatie niet een belangrijke rol toekent, dus dat verwijt begrijp ik niet. Daar hebben we ook veel op geacteerd.</p> <p>Zoals u weet, is het enige wat veranderd is, iets wat geschrapt is, namelijk als iemand buiten de 1,5 meter treedt en vluchtig – dat is, achteraf, misschien een ongelukkige term geweest – iets moet aanraken of neerzetten binnen die 1,5 meter. Dat maakte desalniettemin dat het medisch risico als zeer gering werd beoordeeld. Dat is gewoon een beoordeling. Als je ervan uitgaat dat het gebruik van mondkapjes medisch gezien dan niet geïndiceerd is, is een volgende stap: wat is dan gepast gebruik, gegeven die risico-inschatting? Daarbij was de conclusie gewoon dat het op dat moment niet nodig was.</p> <p>Dat komt ook doordat men moeite had om vast te stellen wat nou eigenlijk wordt verstaan onder iets even «vluchtig» binnen die 1,5 meter doen. Bovendien – dat was ook wel een belangrijk gegeven om het uiteindelijk toch te schrappen – realiseerde men zich dat het onderscheid lastig was. Als je daar bent en even binnen die 1,5 meter zit, kan zo'n patiënt zeggen «je moet me ook even rechtop zetten», of iets dergelijks.</p>	Feitelijk

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/advies
		<p>Kortom, in de praktijk bleek dat het verrichten van verpleegkundige handelingen bij de patiënt, waarvoor het allemaal wel geïndiceerd was, en deze specifieke situatie niet goed uit elkaar te houden waren. Een tweede reden was dat duidelijk werd dat er in ziekenhuizen wel voor werd gekozen. Daar moet ik wel aan toevoegen dat patiënten in ziekenhuizen vaak vernevelingen krijgen, of zuurstof met een bepaalde snelheid, waarbij ook andere risico's spelen.</p> <p>U heeft er natuurlijk gelijk in dat het steeds verder is ingevuld, maar dat betekent niet dat we het niet al vanaf het eerste geval bijhielden en kennis opbouwden over wat de risico's waren voor gezinsleden en voor vluchtige contacten. Dat kregen we vanaf het eerste geval aangeleverd via het contactonderzoek, dat toen natuurlijk ook al liep.</p> <p>Ik weet niet precies wanneer dat was of op welke datum, maar we hebben geleerd wat je in ziekenhuizen doet, dat je uitzonderingen maakt voor het gebruik van mond-neusmaskers als je meer dan drie minuten binnen 30 centimeter komt.</p> <p>Het aanmelden zou je eigenlijk eerder willen. Je zou zo snel mogelijk, binnen een dag, de terugkoppeling willen van een testresultaat. Dat is een mening die ik hier steeds heb verkondigd. Het belang daarvan is domweg dat het virus een generatietijd heeft van drie tot vier dagen.</p> <p>Als het te lang duurt, betekent dat dat je in potentie – het zijn natuurlijk allemaal gemiddelden – eigenlijk continu achter het virus aan het aanlopen bent. Je wilt daar vóór komen om te zorgen dat de infectie tot stand wordt gebracht. Dat is gewoon het belang van vroeg testen.</p> <p>Er worden kinderen getest. Die zijn natuurlijk niet allemaal negatief, maar zij zijn in een veel lager percentage positief dan de overige groepen. Dat komt omdat er vaak ook andere virussen spelen bij deze groep. Een snotneus is op oudere leeftijd en ook bij kinderen die naar de crèche gaan, dus misschien vaker een voorbode van een coronavirusinfectie dan bij deze jonge kinderen.</p> <p>We hebben een aantal punten gezien die naar voren komen in clusteronderzoek en in bron- en contactonderzoek. Werken is er daar één van; dat komt naar voren als ongeveer 10%. Dat is dus toch een belangrijke.</p> <p>De PCR-testen die in Nederland worden uitgevoerd, richten zich – soms in tegenstelling tot elders – bovendien nog op meerdere delen van het molecuul van de genetica van het virus. Dat maakt dat de fout-positieven, doordat je ook op meerdere targets werkt, ook weer worden teruggebracht.</p> <p>We realiseren ons natuurlijk dat een positieve PCR-test betekent dat je genetisch materiaal aantoot, maar dat betekent niet per definitie dat je levend virus aantoot en betekent dus ook niet per definitie dat je levend virus aantoot waar iemand ziek van werd.</p> <p>Het testen van asymptomatische personen waarvan een deel ook asymptomatisch blijft en een deel vervolgens klachten ontwikkelt, waarna je het eigenlijk presymptomatisch testen noemt – met name bij asymptomatisch testen vaak moeilijk te interpreteren is wat er dan speelt.</p> <p>Onze boodschap is dus dat je kritisch naar die testen moet kijken en dat we ons natuurlijk heel goed realiseren dat de prevalentie, die momenteel overigens niet zo laag is, van invloed is op het uiteindelijk terecht positief en fout-positief.</p>	

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies
22-sep		<p>We zien dat die toename doorgaat. Het nadeel van maatregelen is natuurlijk dat we ongeveer aan een week vastzitten voordat we echt kunnen zeggen: er is eigenlijk helemaal geen effect geweest; we moeten veel meer doen. Of er kan toch sprake zijn van een kanteiling, ook omdat zo veel van deze reactie ook afhangt van gedrag.</p> <p>Later is die richtlijn ook voor ziekenhuizen aangepast, omdat men zich realiseerde dat er in ziekenhuizen handelingen gebeuren in de zin van zuurstoftoediening, die nu eenmaal onder een bepaalde drukflow moet gebeuren waarbij er in potentie meer verspreiding is. Soms zijn er vernevelingen die daartoe aanleiding geven.</p> <p>We realiseerden ons ook – en dat is deels ook terugkoppeling uit het veld – dat als een zorgverlener zich buiten de anderhalve meter bevindt en iemand die zorg behoeft vervolgens iets vraagt, die zorgverlener al snel geneigd zal zijn om daar even hulp te bieden. En dat gaf gewoon onduidelijkheid.</p>	
		<p>Voor kinderen op de kinderopvang of in het basisonderwijs* geldt: Heeft het kind verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen of keelpijn), of bekende hooikoortsklachten, dan mag hij of zij naar de kinderopvang of naar de basisschool. Het kind hoeft niet getest te worden op corona. Dit geldt niet als het kind een contact is van iemand die corona heeft. Of als het kind bij iemand woont die koorts heeft of benauwd is. Dan moet hij of zij thuisblijven.</p> <p>Heeft het kind andere klachten, die bij COVID-19 kunnen passen, zoals koorts, benauwdheid of (meer dan incidenteel) hoesten, dan moet hij of zij thuisblijven tot de klachten 24 uur over zijn. Het kind hoeft niet getest te worden voor corona, tenzij hij of zij ernstig ziek is. Neem dan contact op met de huisarts.</p> <p>Heeft het kind ook koorts en/of benauwdheid? Dan blijft iedereen in het huishouden thuis.</p> <p>Als iemand in het huishouden positief is getest op COVID-19, blijft iedereen in het huishouden thuis. Krijg het kind klachten? Maak een afspraak voor een coronatest.</p> <p>Komt het kind terug uit een gebied dat een oranje of rood reisadvies heeft vanwege corona of krijg je een notificatie met de Coronamelder-app, dan gelden voor kinderen tot en met 12 jaar de bovenstaande adviezen. Zij mogen wel naar school of de kinderopvang. Voor iedereen ouder dan 12 jaar geldt dat ze na terugreis uit een oranje of rood gebied of na melding van de coronamelder-app 10 dagen thuis moeten blijven (quarantaine).</p> <p>Voor kinderen in het voortgezet onderwijs, MBO of hoger onderwijs geldt: Heeft het kind verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn), koorts, benauwdheid of (meer dan incidenteel) hoesten? Laat het kind testen* en blijf thuis tot de uitslag van de test bekend is.</p> <p>Heeft het kind ook koorts en/of benauwdheid? Dan blijft iedereen in het huishouden thuis.</p> <p>Als iemand in het huishouden positief is getest op COVID-19, blijft iedereen in het huishouden thuis. Krijgt iemand klachten? Dan laat moet hij of zij zich laten testen.</p> <p>Komt het kind terug uit een gebied dat een oranje of rood reisadvies heeft vanwege corona of krijgt je kind een notificatie met de Coronamelder-app dan moet hij of zij 10 dagen thuisblijven (quarantaine).</p>	

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/advies
	RIVM.nl	<p>* Let op: het huidige testbeleid is aangescherpt en kinderen tot en met 12 jaar hoeven niet getest te worden. Dit is een tijdelijke uitzondering.</p> <p>Tijdelijk mogen alle kinderen in de basisschoolleeftijd met alleen verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen of keelpijn) naar school.</p> <p>Thuisblijven en testen* is wel nodig als kinderen: een contact zijn van iemand die besmet is met het nieuwe coronavirus en klachten ontwikkelen, deel uitmaken van een uitbraakonderzoek of ernstig ziek zijn.</p> <p>Kinderen tot en met 12 jaar die koorts hebben, benauwd zijn of (meer dan incidenteel) hoesten, moeten thuisblijven tot de klachten minimaal 24 uur over zijn. Neem contact op met de huisarts als je kind ernstige klachten heeft. Kinderen kunnen in die gevallen uiteraard getest worden.</p> <p>Kinderen die negatief zijn getest op COVID-19 kunnen weer naar school, ongeacht of zij klachten hebben. Zij blijven wel thuis gedurende de quarantaineperiode als ze een huisgenoot hebben die positief is of een huisgenoot hebben met koorts of benauwdheidsklachten.</p> <p>Goede (hand)hygiëne helpt verspreiding van het nieuwe coronavirus te voorkomen. Er zijn hygiënerichtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, en basisscholen. Voor middelbare scholen kan de algemene hygiënerichtlijn worden gevolgd. Besteed daarnaast extra aandacht aan het schoonmaken van handcontactpunten, zoals deurklinken, toiletbediening, lichtknopjes en trapleuningen. Maak ook elektronica, zoals computers en tablets, regelmatig schoon, bijvoorbeeld met een droge microvezeldoek.</p> <p>Zorg voor een goede persoonlijke hygiëne: Was je handen met water en zeep, bijvoorbeeld bij aankomst op school, voor het eten en na het toiletbezoek. Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog of: Gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten. Gooi deze zakdoek weg na gebruik en was daarna je handen.</p> <p>Ventilatie is belangrijk voor een gezond binnenklimaat in kinderdagverblijven en scholen. Door ventileren wordt de binnenlucht ververst met buitenlucht. Goede ventilatie helpt ook om een overdracht van luchtweginfecties, zoals COVID 19, te beperken. Het is daarom belangrijk om woningen en gebouwen, zoals scholen, goed te ventileren.</p> <p>Dit kan door ramen op een kier te zetten, via roosters of kieren, of met mechanische ventilatiesystemen. Lucht daarnaast ruimtes waar meerdere mensen verblijven, zoals klaslokalen, 10 a 15 minuten door bijvoorbeeld ramen en deuren tegen elkaar open te zetten. Hierdoor wordt de lucht binnen snel ververst. Lucht als er niet meerdere personen aanwezig zijn, bijvoorbeeld tijdens de pauze.</p> <p>Op basis van de meldingen van GGD'en blijkt dat kinderen van 0 t/m 17 jaar 7,3% van alle gemelde patiënten vanaf 1 juni met COVID-19 vertegenwoordigen, terwijl zij 20,7% van de bevolking uitmaken. Het percentage van 7,3% bestaat vooral uit 12 t/m 17-jarigen, namelijk 5,2%, tegenover 0,3% 0 t/m 3-jarigen en 1,7% 4 t/m 11-jarigen.</p> <p>Van alle in het ziekenhuis opgenomen gemelde patiënten vanaf 1 juni is 2,9% van de kinderen jonger dan 18 jaar. Dit zijn vooral 0 t/m 3 jarigen, namelijk 2,0%, tegenover 0,4% 4 t/m 11-jarigen en 0,6% 12 t/m 17-jarigen. Er zijn geen meldingen van kinderen die aan COVID-19 zijn overleden.</p>	Advies

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies
		<p>Sinds 1 juni 2020 kunnen alle Nederlanders met (milde) klachten getest worden op het coronavirus. Uit gegevens van de GGD-teststraten blijkt dat vanaf 1 juni meer dan 100.000 testen zijn afgenomen onder kinderen, waarvan in totaal 1,1% positief was. Van dit totaal zijn er ruim 5.700 testen afgenomen bij kinderen t/m 3 jaar, waarvan 1,1% positief.</p> <p>Van de ruim 42.000 testen afgenomen bij 4 t/m 11-jarigen was 0,8% positief. Bij 12 t/m 17-jarigen zijn ruim 56.000 testen afgenomen, waarvan 1,7% positief was. In dezelfde periode zijn ruim 44.000 mensen die werkzaam zijn in het onderwijs of kinderopvang getest. Van deze testen was 0,7% positief. Dit percentage is lager dan het totaal van 2,0 bij de ruim 940.000 volwassenen getest in de teststraten in deze periode.</p> <p>Bij melding van een COVID-19 patiënt kan ook worden gemeld welke andere patiënt een waarschijnlijke bron van de infectie is. Deze gegevens laten zien dat verspreiding van COVID-19 vooral plaatsvindt tussen personen van ongeveer dezelfde leeftijd. In onderstaande figuur (gegevens tot en met 14 september 2020) staan van 7.641 patiëntenparen de leeftijden van zowel de bronpatiënt als de patiënt die door hem of haar besmet werd (geïnfecteerde). De overdracht van het virus blijkt vooral plaats te vinden tussen mensen van ongeveer dezelfde leeftijd, en minder tussen ouders en kinderen (van alle leeftijden).</p> <p>GGD'en voeren rond een COVID-19 patiënt bron- en contactonderzoek uit. Contacten van een bronpatiënt worden gemonitord en getest als ze klachten ontwikkelen. In de periode 29 juni t/m 6 september (week 27 t/m 36) zijn er ruim 62.000 contacten gemonitord in het kader van BCO.</p> <p>Onderstaande grafiek laat de absolute aantallen zien (wel/niet geïnfecteerd of niet getest) van contacten naar leeftijd van de bronpatiënt. Bijna de helft van de contacten had een bronpatiënt in de leeftijdsgroep 18-29 jaar, van 7,7% was de bronpatiënt jonger dan 18 jaar.</p> <p>In het onderstaande taartdiagram staat de leeftijdsverdeling van de bronpatiënt. Van het totaal aantal besmette contacten had 0,3% (n=14) een bronpatiënt jonger dan 4 jaar, 0,7% (n=36) een bronpatiënt van 4-11 jaar, en 4,6% een bronpatiënt van 12-17 jaar. Van het overgrote deel van de contacten die besmet raakten (94,4%) was de bronpatiënt 18 jaar of ouder.</p> <p>Rond de 40 huisartsenpraktijken in Nederland registreren het aantal patiënten dat de praktijk bezoekt vanwege griepachtige klachten, de Nivel-peilstations. Bij een deel van deze patiënten wordt een neus- en keelvat afgenomen die in het laboratorium worden onderzocht op aanwezigheid van virussen, waaronder COVID-19. Bij één van de 183 geteste patiënten onder 18 jaar is een COVID-19 besmetting aangetroffen (0,5%) (gegevens uit de periode van februari tot begin september 2020). Het ging hier om iemand van 15 jaar oud. Van de 1021 geteste volwassenen waren er 65 positief (6,4%).</p> <p>Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu heeft in korte tijd een onderzoek opgezet om meer te weten te komen bij besmette COVID-19 personen en hun gezinscontacten. In samenwerking met GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Utrecht namen gezinnen deel aan dit onderzoek. In totaal deden er tot half april 54 huishoudens mee met 239 deelnemers, waarvan 185 huisgenoten. De eerste resultaten van deze studie zijn inmiddels bekend. In deze gezinsstudie werd bij geen van de 54 gezinnen aanwijzingen gevonden dat een kind jonger dan 12 jaar de bron was van COVID-19 binnen het gezin.</p>	Feitelijk

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies
	RIVM.nl	<p>Meldingen van COVID-19 door GGD'en: Aantal nieuwe meldingen 13.471, vorige week 8.265. Aantal meldingen ziekenhuisopname 152, vorige week 92. Overleden 33, vorige week 14.</p> <p>GGD testlocaties per kalenderweek: Totaal aantal afgenomen testen 192.255, vorige week 195.545. Waarvan uitslag bekend is 169.316, vorige week 188.898. Aantal positieve testen 10.363, vorige week 7.419. Percentage positieve testen 6,1%, vorige week 3,9%.</p> <p>In de week van 16 tot en met 22 september meldden de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst 'en 13.471 nieuwe personen die positief testten op COVID-19. Voor de derde week op rij is er een sterke toename in het aantal besmettingen. Ook het percentage positieve tests van de GGD testlocaties in afgelopen week ligt met 6,1% flink hoger dan de week ervoor. Het aantal afgenomen testen in de GGD teststraten is nagenoeg gelijk gebleven.</p> <p>De provincies met de meeste besmettingen per 100.000 inwoners, zijn Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, en Groningen. Het grootste aantal besmettingen per 100.000 inwoners is nog steeds te vinden in de leeftijdscategorie 20 tot 29 jaar. We zien dat in alle leeftijdsgroepen het aantal besmettingen stijgt.</p> <p>Het aantal meldingen van mensen die vanwege COVID-19 zijn opgenomen op de verpleegafdeling van een ziekenhuis, steeg in de afgelopen week naar 152 meldingen. De meeste ziekenhuisopnames in de afgelopen week waren in de leeftijdscategorieën 55 tot 84 jaar. De trend van meer ziekenhuisopnames in vergelijking met de week daarvoor komt overeen met de gegevens van Stichting Nice. Stichting NICE meldt daarnaast ook een toename van het aantal mensen dat vanwege COVID-19 op de Intensive Care afdeling is opgenomen. In de afgelopen week zijn 33 COVID-19 patiënten gemeld als overleden, 19 meer dan de week ervoor.</p> <p>Het aantal meldingen van mensen met een vastgestelde COVID-19 besmetting in verpleeghuizen is de afgelopen week ook weer hoger dan de week daarvoor. In de GGD-regio's Rotterdam-Rijnmond, Haaglanden, Hollands Midden en Amsterdam Amstelland werden de meeste positief geteste verpleeghuisbewoners gemeld. Er is een lichte toename in het aantal overlijdens in verpleeghuizen.</p> <p>Als iemand het nieuwe coronavirus oploopt is deze persoon een tijd lang besmettelijk voor anderen. Op basis van verschillende gegevensbronnen over hoeveel mensen besmet zijn met het nieuwe coronavirus, kan een inschatting worden gemaakt van het aantal besmettelijke personen in Nederland en de waarden waartussen het zich waarschijnlijk bevindt. Volgens de laatste gegevens zijn er 104.437 besmettelijke personen in Nederland (range 68.745 – 143.705). Het aantal besmettelijke personen neemt sinds half juli rap toe: van een paar duizend besmettelijke personen in juli naar meer dan 100.000 in september.</p> <p>Het reproductiegeval is met 1,33 minimaal veranderd ten opzichte van vorige week (bandbreedte 1,26 - 1,40), toen was het reproductiegetal 1,38. Het betrouwbaarheidsinterval ligt nog steeds in het geheel boven de 1. Het reproductiegetal van 1,33 betekent dat 100 mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus samen leiden tot 133 andere mensen die besmet worden.</p> <p>Om verder verspreiding van het virus te voorkomen is het belangrijk dat iedereen zich aan de maatregelen houdt. Houd afstand. Werk vooral thuis. Blijf bij klachten thuis en laat je testen. Was regelmatig je handen, in ieder geval als je thuiskomt, na een toiletbezoek of als je gaat koken. Nies en hoest in je elleboog.</p>	Feitelijk
	Facebook, Twitter	"We zien nu duidelijk dat het de verkeerde kant op gaat. Naast een flinke toename in het aantal besmettingen, zien we nu ook dat het aantal ziekenhuisopnames heel duidelijk stijgt."	Advies

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies	Feitelijk/ advies
	Facebook, Twitter	Sinds vorige week dinsdag gemeld bij het RIVM: 152 mensen opgenomen in het ziekenhuis (totaal: 12.467), 33 mensen overleden (totaal: 6.291), 13.471 mensen positief getest (totaal: 98.240).	Feitelijk
23-sep			
24-sep			
25-sep	BN DeStem	Wij geven sterk de voorkeur aan de test die door de GGD wordt uitgevoerd, daarvan weet je zeker dat die gevalideerd is." En over sneltesten: „Over het algemeen zijn die nog niet betrouwbaar, dan loop je het risico dat iemand besmet is en toch aan het werk gaat."	Advies
26-sep	AD en 2 regionale dagbladen	,Eén keer per week op dinsdag duiden we de cijfers. Dat heeft er mee te maken dat er soms later rapportages van de GGD komen. Het meest waarschijnlijke is dat de overleden personen in Overijssel niet op een dag zijn gestorven, dus kunnen wij beter een keer per week op een vast moment de cijfers duiden.	Feitelijk
	Telegraaf	De GGD IJsselland meldt dat er in de Zwolse regio de afgelopen week slechts één dode door Covid-19 is te betreuren. De andere gevallen zijn eerdere sterfgevallen, de meeste uit april, die nu pas worden gekoppeld aan corona. Het gaat om een zogenoemde 'narapportage'	Feitelijk
27-sep			

Datum	Bron	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
	Tweede Kamer	5.1.2e		Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
22-sep				Adviserend						
				Informatief						

Datum	Bron	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
	RIVM.nl		GGD		Volksgezondheid		Ouders met kinderen			

Datum	Bron	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep (en)	Reactief/proactief	Context	Wat niet gedaan?
	RIVM.nl		GGD	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	5.1.2e		Adviserend	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
29-sep	Tweede Kamer	https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2020A04205	Tweede Kamer	Technische Briefing	<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>bco</i>
					<i>bco</i>
					<i>alge meen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
					<i>alge meen</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>testbeleid</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>kinderen</i>
					<i>kinderen</i>
	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Coronavirus	Website	<i>kinderen</i>
					<i>kinderen</i>
					<i>kinderen</i>
					<i>alge meen</i>
					<i>alge meen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
	RIVM.nl	http://rivm.archiefweb.eu/#archive	Nieuws	Website	<i>algemeen</i>
<i>algemeen</i>					
<i>algemeen</i>					
<i>algemeen</i>					
<i>zorginstelling</i>					
<i>algemeen</i>					
<i>algemeen</i>					
<i>basisregels</i>					
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/167630069953663/videos/859765247889667	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
	Facebook, Twitter	https://www.facebook.com/RIVMnl/photos/3299846483398657	Facebook, Twitter	Social Media	<i>algemeen</i>
	NRC Hande lsbld	https://www.nrc.nl/nieuws/2020/09/29/de-kwetsbare-plekken-van-het-nieuwe-maatregelenpakket-a4014105	Krant en Web publicatie	NRC Hande lsbld	<i>algemeen</i>

Datum	Bron	URL/titel	Kanaal	Medium	Thema's
30-sep	Telegraaf		Krant en Web publicatie	Telegraaf	<i>pbm</i>
					<i>pbm</i>
	De Gelderlander	https://www.gelderlander.nl/home/chaos-rond-mondkapjesplicht-uiteindelijk-komt-ie-er-wel-ook-hier-in-het-oosten~ac914e89/	Krant en Web publicatie	De Gelderlander	<i>pbm</i>

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies
28-sep		
		<p>Ik denk dat op deze dia met name die ziektepiramide van belang is. Daarop zie je dat uiteindelijk de groep die ernstig ziek wordt, te groot is om af te doen als onbeduidend.</p> <p>Dat betekent dat je bij een reproductiegetal van rond de 1,3 – dat is natuurlijk geen homogeen getal in heel Nederland, maar wisselt van regio tot regio – momenteel per week tot anderhalve week ongeveer een verdubbeling van het aantal gevallen ziet. Dat is ook de reden waarom de urgentie nu plotseling zo veel hoger lijkt dan misschien één of twee weken terug, terwijl de wetmatigheid daartoe er natuurlijk ook al in zat.</p> <p>Het kenmerk van dit virus is dat we er eigenlijk continu, ook gezien de zeer korte generatietijd, achterop dreigen te komen lopen. Naarmate je wacht kun je dus verwachten dat de aantallen zoals hier geschetst toenemen en dat, als je nu een maatregel overweegt maar daar nog een week mee wacht, je in feite volgende week het dubbele aantal tegemoetziet en het probleem eigenlijk hebt verdubbeld ten opzichte van eerder ingrijpen.</p> <p>Het moge dus duidelijk zijn: een toename van het virus in heel Nederland, met name uitgesproken in de grote steden in het westen van het land.</p> <p>De uitzondering is met name Denemarken, dat veel meer test. Los van dat testen ziet u dat het aantal besmettingen soms heel hoog ligt, soms onder dat van Nederland ligt en soms eigenlijk redelijk gelijk loopt, bijvoorbeeld in Denemarken, uiteindelijk genormaliseerd aan de hand van het bevolkingsaantal.</p> <p>Dan is bijvoorbeeld duidelijk dat degenen die getest worden omdat ze zich in een bron- en contactonderzoeksetting bevinden, het hoogste percentage positieven laten zien. Dat is ook logisch, want daar spitsen de problemen zich natuurlijk op toe. Maar u ziet bijvoorbeeld ook bij de mensen die in de horeca werken dat het percentage hoog is.</p> <p>Wat ik hoop dat u daarvan meeneemt, zowel op het kaartje als in de individuele grafieken, is dat er in alle regio's, zij het natuurlijk verschillend, groei zit. Misschien met uitzondering van delen van Zeeland zie je eigenlijk overall – dat zijn de gele balkjes omhoog in deze grafiek – dat het toeneemt in aantal.</p> <p>U ziet allereerst dat de gemiddelde clustergrootte met 1 is toegenomen en dat de range behoorlijk groot is: van 3 tot 340. Dat scheelt natuurlijk nogal wat.</p> <p>De situaties die eraan kunnen worden gekoppeld, hebben we eerder besproken. Dat zijn met name de thuissituatie en voor zo'n 10% de werksituatie. Die ziet u hier ook bovenaan staan. U ziet dat het in de verpleeghuizen toeneemt en dat de horeca zich in de middenmoot bevindt.</p> <p>De clusteranalyse met betrekking tot leeftijd die ik u tot nu toe altijd wat eendimensionaal heb laten zien, kan met een zeker gevoel van logica worden ontleed en afgepeld tot de verschillende leeftijdsgroepen. Daar ligt het belang van de sociale contacten anders.</p> <p>Maar het is natuurlijk de bedoeling dat die maatregelen de R-waarde terugbrengen tot onder de 1, waardoor je uiteindelijk weer een uitfasering van de aantallen krijgt. Dan kunnen we natuurlijk uitrekenen hoeveel inmiddels al in een incubatiefase zitten of in een volgende incubatiefase ten gevolge van een weliswaar afnemend aantal, maar natuurlijk nog steeds substantieel aantal besmettingen dat aanwezig is.</p> <p>Dan verwacht je dat je tussen de 400 en 700 ic-opnames nog moet verwerken, ook al zou je dus, voor de duidelijkheid, vandaag maatregelen nemen die uiteindelijk leiden tot de afname van de R.</p> <p>We zien een toename, met name bij jongeren, maar niet alleen maar bij jongeren, die niet komt omdat we meer testen, maar omdat er meer gevallen zijn, wat zich ook uit in meer ziektegevallen.</p> <p>Maar je ziet daar natuurlijk dat als ziekenhuizen cohorten moeten inrichten, aparte afdelingen voor covid-patiënten, die bemand moeten worden met verpleegkundigen en artsen die uit de rest van het ziekenhuis moeten worden betrokken. Dat betekent altijd dat er een herprioritering van de reguliere zorg zal moeten plaatsvinden.</p>

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies
29-5-20	Tweede Kamer	<p>Het meest actueel momenteel zijn, denk ik, de adviezen voor maatregelen die hopelijk die R gaan terugbrengen van boven de 1 naar onder de 1, met als gevolg dat de toename stopt en je hopelijk zo snel mogelijk weer kan uitfaseren, en opnieuw een nieuwe situatie moet creëren waarin die R dan hopelijk langer onder de 1 blijft.</p> <p>Je wilt bijna met chirurgische precisie uitsnijden waar het misgaat. Een heleboel mensen doen een heleboel werk en proberen het goed te doen, maar dan gaat het toch een aantal keren mis. Uit die clusteranalyse leren we toch dat het de grootste gevolgen heeft als het misgaat. Je wilt dit voorkomen. Je wilt niet dat je iets moet sluiten als er al bewezen besmettingen zijn, maar je wilt die situatie voor zijn.</p> <p>Voor de tweede golf zijn er wel enige parallellen te trekken, want met name in de jongere groep hebben we vlak na de vakantieperiode een heleboel clusters gezien, waarschijnlijk dus toch reisgerelateerd en opnieuw meegenomen vanuit het buitenland. Dat is ook iets wat de beperkte sequentieanalyse die nu is uitgevoerd, met name op gevallen in de regio Rotterdam, weer laat zien.</p> <p>We hebben een aantal bekende voorbeelden rond studenten, maar het zijn natuurlijk niet alleen studenten. Daarbij is verdere verspreiding opgetreden. Er zit dus een gelijkenis in.</p> <p>Wat het ons leert, is dat we heel erg moeten nadenken of het een verstandige toekomstvisie is om in te zetten op een nieuwe situatie waarin we een heleboel personen bij elkaar brengen. We weten dat het zich kan verspreiden. De groepsgroottes, ook in het advies, zijn natuurlijk niets voor niets nog verder om laag gebracht.</p> <p>Wat je gewoon niet wil, is grote groepen die zich toch redelijk intiem mengen en zo ken ik een beetje het carnaval. Ik denk dat dat toch een uitroepteken is momenteel.</p> <p>Maar als je nu naar de situatie kijkt, denk je: dit is gewoon iets wat landelijk moet worden aangepakt. Want als we het regionaal zouden doen, kan je nu al voorspellen op grond van de wetmatigheid van de toename dat je een aantal keren per week steeds weer nieuwe regio's erbij moet nemen. Dat is uiteindelijk ongewenst, denk ik. Bovendien wil je het voorkomen.</p> <p>Maar we realiseren ons wel – ik denk dat dat ook wel aan bod is gekomen in de persconferenties en interviews in de afgelopen weken – dat gedrag daarbij een heel belangrijke component is. Dat is natuurlijk toch iets wat meer fluide is dan een harde maatregel dat een bepaalde bedrijfstak om tien uur al of niet dicht moet.</p> <p>Uiteindelijk wil je toch dat deze maatregelen het solidariteitsgevoel doen stijgen, het begrip geven dat we dit met z'n allen moeten oplossen en dat, als we dat met z'n allen doen, dit bijdraagt aan het effect van deze maatregelen.</p> <p>Daaruit kan je al afleiden dat hoe sneller je dat proces doet en hoe meer je op het begin van de klachten zit, hoe meer succes je hebt om via bron- en contactonderzoek dat virus uiteindelijk voor te blijven. Dat is wel een helse karwei.</p> <p>Ik heb u ook laten zien dat de generatietijd tussen de drie en vijf dagen ligt. Je hebt daar dus niet heel veel tijd voor. Als je daar inderdaad veel aan wil doen, dan moet je in ieder geval zorgen dat je er zo vroeg mogelijk op zit.</p> <p>De communicatie geschiedt van rijkswege en wij beperken ons tot de advisering. Misschien nog een specificatie. Er is bij het RIVM een gedragsunit, waar vele universitaire personen bij betrokken zijn, maar die heeft geen input in het OMT. Die richt zich echt op de medische, zeg maar virologisch-wetenschappelijke invalshoek. Dat betekent niet dat wij gedrag daarbij niet belangrijk achten, integendeel.</p>

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies
		<p>Maar als we dat al in een te vroeg stadium zouden meenemen in alle afwegingen, zou het te blurry, te ondoorzichtig worden. Vandaar dat dat nadrukkelijk gescheiden is. De adviezen gaan niet voor niks naar het BAO, het bestuurlijk afstemmingsoverleg, waar een deel van dit soort dingen kan plaatsvinden. Dat geldt met name ook voor de communicatie.</p> <p>Het tweede is dat het in Nederland ook een goede gewoonte is om op testen waar de uitslag misschien minder helder is, nog een vervolgtest te doen, gericht op een ander – wat wij dan noemen – «moleculair target», dus een ander deel van het erfelijk materiaal van het virus, zodat je van twee verschillende delen van het virus als het ware een bevestiging krijgt.</p> <p>Dat is ook de reden dat, als er buitenlandse laboratoria in Nederlandse rapportages gaan meedraaien, ook zij betrokken worden bij de kwaliteitsrondzendingen.</p> <p>Dus het moment waarop je zegt dat je het regionaal niet meer aankan en je het landelijk moet gaan doen, is echt zo'n moment dat nu ook speelt, waarbij je gewoon kan voorspellen dat je, als je het nu alleen maar regionaal doet op de gebieden waar de infectie zich het meest intensief verspreidt, je eigenlijk weet dat dat over een of twee weken ook voor de andere gebieden geldt. En dat maakt dat er nu landelijk wordt ingegrepen.</p>
	RIVM.nl	<p>Wel of niet naar kinderopvang of basisschool? Kinderen mogen wel naar de kinderopvang of basisschool als zij alleen verkoudheidsklachten hebben (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn).</p> <p>Kinderen op de kinderopvang of in het basisonderwijs moeten thuisblijven als: het kind een huisgenoot is van iemand die corona heeft; het kind klachten heeft die passen bij corona en een contact is van iemand die corona heeft; het kind koorts en/of benauwdheid en/of (meer dan incidenteel) hoesten heeft. Dan blijft het kind thuis totdat de klachten 24 uur over zijn. Het kind hoeft niet getest te worden voor het nieuwe coronavirus, tenzij hij of zij ernstig ziek is. Neem dan contact op met de huisarts; het kind bij iemand in huis woont die naast milde klachten ook koorts heeft en/of benauwd is. Iedereen blijft dan thuis totdat de uitslag van de test bekend is.</p> <p>Kinderen mogen dus wél naar de kinderopvang of basisschool als zij alleen verkoudheidsklachten (zoals loopneus, neusverkoudheid, niezen en keelpijn) hebben, tenzij bovenstaande punten van toepassing zijn.</p> <p>De huisgenoten van een kind met klachten dat op de kinderopvang of de basisschool zit, hoeven niet thuis te blijven als zij zelf geen klachten hebben. In het geval van koorts/benauwdheid/veelvuldig hoesten van het kind moet dit echter wel. De huisgenoten moeten ook thuis blijven als het kind positief getest wordt.</p> <p>Kleine kinderen (0 tot 4 jaar) en kinderen die op de basisschool zitten hoeven niet getest te worden, maar je kunt je kind laten testen als: Het kind ernstig ziek is. Neem dan altijd contact op met de huisarts. Die kan besluiten om het kind toch te laten testen; het kind klachten heeft die passen bij het nieuwe coronavirus en huisgenoot is van iemand die het nieuwe coronavirus heeft; het kind klachten heeft die passen bij het nieuwe coronavirus en een contact is van iemand die corona heeft; als het kind deel uitmaakt van een uitbraakonderzoek (op advies van de GGD).</p> <p>Overal in de wereld wordt onderzoek gedaan naar vaccins tegen het nieuwe coronavirus. Mocht er een goedgekeurd vaccin zijn, zal dit niet (meteen) voor iedereen beschikbaar zijn. Het ministerie van VWS heeft de Gezondheidsraad om advies gevraagd naar mogelijke prioritering in Nederland.</p> <p>Meldingen van COVID-19 door GGD'en: Aantal nieuwe meldingen 19.326, vorige week 13.471. Aantal meldingen ziekenhuisopname 244, vorige week 152. Overleden 102, vorige week 33. GGD testlocaties per kalenderweek: Totaal aantal afgenomen testen 206.670, vorige week 192.255. Waarvan uitslag bekend is 153.589, vorige week 192.814. Aantal positieve testen 11.300, vorige week 12.217. Percentage positieve testen 7,4%, vorige week 6,1%.</p>

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies
	RIVM.nl	<p>Het aantal meldingen neemt sterk toe in vrijwel alle regio's en in alle leeftijdsgroepen. Het aantal meldingen is ruim verviervoudigd in vergelijking met vier weken geleden. Ook het aantal mensen dat vanwege COVID-19 in het ziekenhuis is opgenomen (geweest) steeg fors. Op de IC intensive care neemt het aantal opnames eveneens sterk toe. Het percentage positieve tests van de GGD testlocaties in afgelopen maand gestegen van 2,5% in de laatste week van augustus gestegen naar 7,4% in deze afgelopen week.</p> <p>In de week van 23 tot en met 29 september meldden de GGD'en 19.326 personen die positief testten op COVID-19. Ruim 207.000 mensen hebben zich de afgelopen week laten testen in de GGD teststraten.</p> <p>Dit is ruim vijf keer meer dan de meldingen in de laatste week van augustus (3.588). De laatste weken zien we in vrijwel alle regio's een snelle toename van het aantal meldingen bij de GGD'en en van het percentage mensen met een positieve testuitslag in de teststraten. Het grootste aantal mensen met een positieve testuitslag per 100.000 inwoners is nog steeds te vinden in de leeftijdscategorie 20-29 jaar. In alle leeftijdsgroepen vanaf 10 jaar is een sterke stijging zichtbaar in het aantal vastgestelde besmettingen.</p> <p>In de afgelopen week zijn 102 COVID-19 patiënten gemeld als overleden, zoals nu bekend overleden 51 daarvan in de afgelopen week. Deze overledenen hadden een leeftijd tussen de 45 en 95 jaar.</p> <p>Het aantal meldingen van mensen met een vastgestelde COVID-19 besmetting in verpleeghuizen is de afgelopen week ook verder toegenomen. In de regio's Haaglanden, Utrecht en Amsterdam Amstelland werden de meeste positief geteste verpleeghuisbewoners gemeld. Vanaf deze week passen we een iets aangepaste berekening toe op basis van nieuwe definities.</p> <p>Als iemand het nieuwe coronavirus oploopt is deze persoon een tijd besmettelijk voor anderen. Op basis van verschillende gegevensbronnen over hoeveel mensen besmet zijn met het nieuwe coronavirus, kan een inschatting worden gemaakt van het aantal besmettelijke personen in Nederland en de waarden waartussen dit aantal zich waarschijnlijk bevindt. Volgens de laatste schattingen zijn er ongeveer 146.000 besmettelijke personen in Nederland. Het aantal besmettelijke personen neemt sinds half juli rap toe: van een paar duizend besmettelijke personen in juli naar meer dan 146.000 in september.</p> <p>Het reproductiegeval is met 1,27 (bandbreedte 1,22 - 1,33) minimaal veranderd ten opzichte van vorige week. Het betrouwbaarheidsinterval ligt voor de vierde week op rij in het geheel boven de 1. Het reproductiegeval van 1,27 betekent dat 100 mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus samen leiden tot 127 andere mensen die besmet worden.</p> <p>Om verdere verspreiding van het virus te voorkomen is het belangrijk dat iedereen zich aan de maatregelen houdt. Houd afstand. Werk thuis. Blijf bij klachten thuis en laat je testen. Was regelmatig je handen, in ieder geval als je thuiskomt, na een toiletbezoek of als je gaat koken. Nies en hoest in je elleboog.</p>
	Facebook, Twitter	"Het aantal meldingen is in de afgelopen maand ruim vijf keer zo hoog geworden. Het is dus belangrijk om minder vaak af te spreken, met minder mensen en met meer afstand."
	Facebook, Twitter	Sinds vorige week dinsdag gemeld bij het RIVM: 244 mensen opgenomen in het ziekenhuis (totaal: 12.710), 102 mensen overleden (totaal: 6.393), 19.326 mensen positief getest (totaal: 117.551).
	NRC Handelsblad	We weten niet hoe groot de invloed van de seizoenen is. Het is daarom niet in de meegenomen in de berekening van het effect van de maatregelen.

Datum	Bron	Kernboodschap / Advies
30-sep	Telegraaf	In Nederland is het Outbreak Management Team nog steeds van mening dat mondkapjes niet noodzakelijk zijn zolang de anderhalvemetermaatregel wordt gerespecteerd. „Kapjes helpen als afstand houden niet lukt, zeker als ze van goed materiaal zijn en goed gebruikt worden. Het OMT gaat op verzoek nogmaals kijken naar de zin en onzin van kapjes, dus die opstelling kan wijzigen.
	De Gelderlander	De maskers kunnen hoogstens als vervanging dienen voor de zelfgemaakte mondkapjes. „En niet meer dan dat.

Datum	Bron	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep	Reactief/ proactief	Context	Wat niet gedaan?
29-sep	Tweede Kamer	Feitelik	5.1.2e		Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep	Reactief/ proactief	Context	Wat niet gedaan?
	RVM.nl	Feitelijk		GGD	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	Advies	5.1.2e		Adviserend	Sociaal		Algemeen publiek			
	Facebook, Twitter	Feitelijk			Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	NRC Handelsblad	Feitelijk	5.1.2e		Informatief	Rationeel		Algemeen publiek			

Datum	Bron	Feitelijk/ advies	Boegbeeld	Externe partners genoemd	Tone of voice	Frame	Beeldmateriaal	Richting doelgroep	Reactief/ proactief	Context	Wat niet gedaan?
30-sep	Telegraaf	Advies		OMT	Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			
	De Gelderlander	Advies			Informatief	Volksgezondheid		Algemeen publiek			